

Riigihangete järelevalve aruande vorm: liikmesriikide aruandlusprotsess vastavalt direktiividele 2014/23/EL, 2014/24/EL ja 2014 /25/EL

Tärniga (*) märgitud väljad on kohustuslikud.

I. Teave aruandva asutuse kohta

Nõustun teie tingimustega

[EUSurvey_Privacy_Statement-2020.pdf](#)

* Riik

Eesti

* Riikliku asutuse nimi

Ministry of Finance of Estonia

* Üksuse/osakonna nimi

State Ownership Policy and Public Procurement department

* E-posti aadress

info@rahandusministeerium.ee

Kontaktisiku nimi (ei avaldata)

Kontaktisiku e-posti aadress (ei avaldata)

II. Riigihangete raamistik

1. Õigusraamistik

- * Palun märkige lingid peamisele õigusaktile, millega rakendatakse riigihankedirektiive ja selle peamisi muudatusi, mis tehti käesoleval aruandeperioodil.

kuni 5000 tähemärki

Palun loetlege allpool tekstikasti lingid. Võite linkida mitu linki.

Public Procurement Act (English version): <https://www.riigiteataja.ee/en/eli/515122023006/consolide>
Several amendments were made to the Estonian Public Procurement Act, which came into force on June 1, 2022.

The draft had two main objectives:

1) To correct the normative deficiencies identified in the implementation of the Public Procurement Act (RHS).

2) To fully align the Public Procurement Act with the directives on public procurement.

For instance, in the regulation concerning framework agreements, the conditions and evaluation criteria for qualification in mini-competitions (reopening the competition) were specified. As a result, in the future, it will no longer be possible for the contracting authority to set qualification conditions or evaluation criteria incorrectly or with insufficient precision. This change should increase legal clarity and reduce the likelihood of violations of the rules.

Changes related to evaluation criteria, treatment of tenders with unreasonably low prices, and breaches of procurement contracts make the procurement process and the fulfilment of procurement contracts more flexible for the contracting authority and allow them to better consider the specific characteristics of the procurement and the relevant market situation when setting procurement conditions.

Changes related to remedies and the Single Procurement Document reduce both the administrative burden on contracting authorities and businesses.

In 2019, the European Commission initiated infringement proceedings 2019/2244, according to which Estonia had not fully transposed the EU public procurement directives correctly. The European Commission raised objections to Estonia regarding the incorrect transposition of all three public procurement directives, with several comments being horizontal, meaning they addressed provisions of these directives that are repeated in all of them. Estonia responded to the European Commission, accepting 7 objections and disputing 15 objections. The objections accepted (a total of 6 amendments) were among the amended provisions.

From the last mentioned amendments, 2 are of a technical nature and concern the calculation of the percentage of activities taking place on an open market, which is one of the prerequisites for cooperation between contracting authorities, and the clarification of the description in the tender documents in the case of innovation partnership.

Two amendments concern allowing negotiations with the successful tenderer in the case of competitive dialogue for the purpose of specifying the tender, which considering the nature of this procedure, may be crucial for finalizing the terms of the procurement contract. During negotiations and specification of the tender, the tender or the tender documents must not be altered, and it must be ensured that the tenderer is not placed in a more favorable position compared to other tenderers. The amendment allows flexibility, which is crucial for achieving a quality outcome when using competitive dialogue.

The remaining 2 amendments concerned setting the proportions of criteria when determining their importance either as a relevant range or, if it is not possible for objective reasons, in order of importance. Although contracting authorities are accustomed to determining specific proportions for evaluation criteria, which is also the most transparent and controllable way and ensures the equal treatment of bidders in evaluating tenders, the added flexibility may, in certain cases, contribute to finding the economically most advantageous tender.

On April 8, 2022, the European Council adopted Regulation 2022/576, amending Regulation (EU) No 833 /2014 concerning restrictive measures in view of Russia's actions destabilising the situation in Ukraine. To implement the part of the regulation concerning procurement contracts, corresponding amendments were made to the public procurement law. These came into force on August 14, 2022. The added provisions allow the contracting authority to request assurances, data, and evidence from companies participating in public procurement to verify the absence of international sanctions.

2. Hankeinstitsionaalne raamistik

Palun esitage riigihangetega seotud peamised asutused ja institutsioonid, kes vastutavad järgmise eest:

	Asjaomased asutused (võimalik mitu kirjet)
Normatiivse reguleerimisfunktsiooni kogum (sealhulgas ülevõtmine) ja poliitika väljatöötamine	Ministry of Finance
Järelevalve ja aruandluse eest vastutavad asutused	Ministry of Finance
Läbivaatamisasutused	Public Procurement Review Committee and national court system (three levels)
E-riigihangete ja riigihangete veebiportaali toimimise eest vastutavad asutused	State Shared Service Centre and Ministry of Finance
Tsentraliseeritud hankeasutused	<ul style="list-style-type: none"> • The State Shared Service Centre (RTK); • The Estonian Information and Communication Technology Centre (RIT). RIT conducts procurements for laptops, desktops, monitors, and printers for all government agencies and their managed state institutions. • Voluntary central purchasing body in the field of information and communication technology are: 1) Centre of Registers and Information Systems (RIK); 2) the Ministry of the Interior's Information Technology and Development Center (SMIT), 3) the Ministry of Finance's Information Technology Center (RMIT). • Voluntary central purchasing body Eesti Energia AS. Eesti Energia does not conduct central procurements in the field of information and communication technology or real estate development and maintenance, nor does it conduct procurements for which the Government of the Republic has designated a separate mandatory central procurer. • Voluntary central purchasing body Riigi Kinnisvara AS (RKAS) RKAS conducts procurements in the field of real estate development and maintenance.
Pädevuskeskused	
Muud asutused	

III. Riigihangete kvantitatiivsed põhinäitajad

1. Sõlmitud lepingute koguarv

ELi piirmäärasid **ületavate** sõlmitud lepingute koguarv (iga-aastases jaotuses)

	2021	2022	2023
Arv (tuhandetes)	10	7	6

* Palun kirjeldage andmete kogumise metoodikat ja/või kogutud andmete allikat (andmebaasi(de) puhul):

kuni 5000 tähemärki

Database: <https://www.fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked>.

Data of the number of contracts of procurements above EU thresholds is presented.

Database uses information from national public procurement register, data extracted on 11.03.2024:

<https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/>

Alla ELi piirmäära sõlmitud lepingute koguarv (iga-aastases jaotuses)

	2021	2022	2023
Arv (tuhandetes)	10	8	8

* Palun kirjeldage andmete kogumise metoodikat (kui hindamine põhineb valimil) ja/või kogutavate andmete allikal (andmebaasi(de) puhul):

kuni 5000 tähemärki

Database: <https://www.fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked>.

Data of the number of contracts of procurements below EU thresholds is presented.

Database uses information from national public procurement register, data extracted on 11.03.2024:

<https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/>

2. Hanke kogumaksumus

ELi piirmäärasid **ületavate** sõlmitud lepingute kogumaksumus (aastate kaupa)

	2021	2022	2023
Väärtus (miljonites eurodes)	6037	21257	8102

* Palun kirjeldage andmete kogumise metoodikat ja/või kogutud andmete allikat (andmebaasi(de) puhul):

kuni 5000 tähemärki

Database: <https://www.fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked>.

Data of the summed value of all concluded contracts (including framework agreements with all contract partners) of procurements above EU threshold is presented.

Database uses information from national public procurement register, data extracted on 11.03.2024:

<https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/>

Selliste lepingute kogumaksumus, mis on sõlmitud **alla** ELi piirmäära (iga-aastase jaotusena)

	2021	2022	2023
Väärtus (miljonites eurodes)	1261	1522	1254

* Palun kirjeldage andmete kogumise metoodikat (kui hindamine põhineb valimil) ja/või kogutavate andmete allikal (andmebaasi(de) puhul):

kuni 5000 tähemärki

Database: <https://www.fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked>.
Data of the summed value of all concluded contracts (including framework agreements with all contract partners) of procurements below EU threshold is presented.
Database uses information from national public procurement register, data extracted on 11.03.2024:
<https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/>

IV. Vale kohaldamise või õiguskindlusetuse allikad (sealhulgas võimalikud struktuursed või korduvad probleemid)

1. Riigihankemenetluse ettevalmistamine ja algatamine:

Millised on peamised vale kohaldamise allikad (või aspektid, millega õiguskindlusetus on seotud)?

Kui vastus küsimusele 2, 7 või 9 on jaatav, kuvatakse lisavalikud.

- 1. Esialgne turu-uuring
- 2. Lepingu hinnanguline maksumus (kui jah, siis palun täpsustage allpool)
- 3. Vale tähtaegade kindlaksmääramine
- 4. Sobimatud valikukriteeriumid (liiga piiravad, konkreetse ettevõtja jaoks kohandatud ega ole seotud lepingu esemega)
- 5. Diskrimineerivad tehnilised nõuded
- 6. Huvide konflikti puudumine
- 7. Menetlused ilma avaldamiseta (kui jah, siis palun täpsustage allpool)
- 8. Erimenetluste sobimatu kasutamine (kui jah, siis palun täpsustage allpool)
- 9. Muud küsimused (kui jah, siis palun täpsustage allpool)

2. Lepingu hinnanguline maksumus:

- Lepingu maksumuse alahindamine, et vältida ELi riigihanke-eeskirjade kohaldamist
- Lepingu kunstlik osadeks jagamine (sealhulgas sarnaste lepingute väärtuse liitmata jätmine)

7. Avaldamata menetlused, mis on valesti põhjendatud järgmisega:

- Viide eelmisele ebaõnnestunud menetlusele
- Alternatiivse lahenduse puudumine
- Äärmiselt kiireloomuline olukord
- Muud põhjused

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on leevendada eelmistes vastustes kindlaks tehtud probleeme, ning esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on teie osutatud probleemide puhul asjakohased.

kuni 5000 tähemärki

Kui vastasite mõnele selles osas esitatud küsimusele jaatavalt, esitage palun vajaduse korral nende elementide kohta lisateavet. Võite loetleda mitu linki, mis on eraldatud sisestamisega.

Although the EU procurement directives do not require it, the Estonian Public Procurement Act provides that a contracting authority must establish itself an internal procurement rules. A contracting authority (bodies governed by public law etc) establishes internal procurement rules where the estimated total value, in a budgetary year, of public procurements of supplies and services or of public works that it envisages exceeds, respectively, 80 000 or 500 000 EUR (a contracting entity operating in the network sector establishes internal procurement rules where the estimated total value of envisaged public procurements in a budgetary year exceeds 500 000 EUR).

Those internal rules must provide for, among other issues (e.g. appointment of a responsible person; rules for procurement below the thresholds; measures for prevention, identification and remedying of a conflict of interest), rules for planning the public procurement, including the rules and the closing date for drawing up and approval of the annual procurement plan. The purpose of the procurement plan is, firstly, to reduce the risk of artificial splitting of the contract. Secondly, to inform interested economic operators about the procurement intentions. In the supervision it has been observed that contracting authorities who prepared and followed the procurement plan (making changes to the procurement plan during the budgetary year if necessary) had less artificial splitting of the contract.

In the supervision there have also been identified some violations related to the preliminary market consultation or conflict of interest, but these cannot be considered widespread violations. In Estonia violation of requirements for public procurement, if it is committed for the purpose of giving an unlawful advantage to particular economic operator, is punishable under criminal law. In recent years, several court decisions have entered into force, in which persons have been convicted for the fact that the preparation of the technical requirements and evaluation criteria was based on the unlawful aim of granting an advantage to particular economic operator.

Guidance and training provided by Ministry of Finance. Training presentations publicly available <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave>.

Guidance and training videos provided by State Shared Service Centre available at <https://rtk.ee/toetused-ja-taotlemine/taotlejale-ja-toetuse-saajale/abimaterjalid-ja-juhendid#hanked-ja-eelnoustamine>.

Tables of thresholds and minimum deadlines <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave>.

FAQ <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/korduma-kippuvad-kusimused>.

Summaries of cases from Estonian courts and Court of Justice <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave#kohtupraktika>.

In the Public Procurement register there is automatic control and warning if the deadline does not meet the requirements set by the law.

2. Pakkumuste hindamine ja lepingute sõlmimine:

Millised on peamised valed kohaldamise allikad (või aspektid, millega õiguskindlusetus on seotud)?

Kui vastus küsimusele 8 on jaatav, kuvatakse lisavalikud.

- 1. Pakkujate ebaseaduslik kõrvalejätmine/pakkumuste tagasilükkamine
- 2. Kohustuslike kõrvalejätmise aluste mittejärgimine
- 3. Riigihankelepinguga või muu rahvusvahelise lepinguga hõlmatud kolmandate riikide pakkujate ebaseaduslik kõrvalejätmine
- 4. Pakkumuste hindamise kriteeriumide ebaõige hindamine
- 5. Põhjendamatult madala maksumusega pakkumusega seotud eeskirjade ebaõige kohaldamine
- 6. Lepingute sõlmimise teate avaldamata jätmine

- 7. Hanketingimuste õigusvastane muutmine enne lepingu sõlmimist
- 8. Muu põhjus (kui jah, siis palun täpsustage allpool)

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on leevendada eelmistes vastustes kindlaks tehtud probleeme, ning esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on teie osutatud probleemide puhul asjakohased.

kuni 5000 tähemärki

Kui vastasite mõnele selles osas esitatud küsimusele jaatavalt, esitage palun vajaduse korral nende elementide kohta lisateavet. Võite loetleda mitu linki, mis on eraldatud sisestamisega.

The main focus of the supervision of the Ministry of Finance is not to check the legality of individual decisions of the contracting authority in the public procurement procedure. The task of supervision is to assess the objective legality of the public procurement procedure as a whole. The Public Procurement Review Committee and the courts deal with the legal control of the individual decisions of the contracting authority within the framework of subjective legal protection.

Estonian court judgments overview shows that disputes regarding the application of grounds for exclusion have been related not so much to the control of the grounds for mandatory exclusion, but rather to the application of the grounds for voluntary exclusion.

Also, there have been disputes regarding the application of rules related to abnormally low tenders. Courts have held that: „Determining an unreasonably low cost is a complex economic decision over which judicial review is generally limited.“ The remarkable number of disputes regarding abnormally low tenders may be due to the fact that in Estonia applies the domestic law that is stricter than the directive. The Public Procurement Act obliges the contracting authority in the cases mentioned in the legal provision always to check the reasonableness of the cost of the tenders and to demand clarification (even if the contracting authority would otherwise have no doubts about the cost of the tender). For example, in the case of a public works contract (whose estimated value equals or exceeds the domestic public procurement threshold) the contracting authority is obliged to require the tenderer to provide the clarification, if during the reference period the average salary of the employees of the tenderer or of the subcontractors was less than 70% of the average salary in the same period in the field corresponding to the subject matter of the contract.

The National Audit Office of Estonia found that contracting authorities have submitted incorrect public contract data for publication in the register of public procurements, and the Ministry of Finance should pay more attention to checking the contract awarding and completion data reflected in the register. Within 30 days following conclusion of the procurement procedure the contracting authority must file with the register a public contract award notice and within 30 days following completion of a public contract file the information about the actual value of the contract and amendments made to the contract regarding which no contract modification notice was given.

The Ministry of Finance have also dealt with cases where the contracting authority has continued the public procurement procedure in a situation where the conclusion of the public contract under the conditions specified in the procurement documents has become objectively impossible (e.g. due to the loss of time caused by the contestation proceedings, it is impossible to award the public contract with the start and end date specified in the procurement document). In supervisory and judicial practice, it has been found that the public contract must always be awarded without any changes, strictly under the conditions stipulated in the procurement documents. The Public Procurement Act provides that a public contract must be awarded on the terms and conditions set out in the procurement documents and in accordance with the tender that has been declared successful. A modifications before the procurement contract is awarded, are prohibited. In Estonia, awarding a public contract on terms and conditions different from those set out in the procurement documents, as well as in tender or framework agreement, is a punishable act, a misdemeanor. The Supreme Court of Estonia, in previous practice, has stated obiter dictum that similar to the grounds for permissible modification to a awarded public contract, the regulation of public procurement could have a flexible solution for exceptional situations where the need to make modifications has become apparent before the contract is awarded (in the period between the submission of tenders and the award of the contract).

The National Audit Office reports:

<https://www.riikikontroll.ee/tabid/206/Audit/2475/Area/18/language/et-EE/Default.aspx>

Guidance and training provided by Ministry of Finance. There is guidance of submitting data about results of procurement procedures (publication of contract award notice) and contracts

<https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave>

Guidance and training videos provided by State Shared Service Centre <https://rtk.ee/toetused-ja-taotlemine/taotlejale-ja-toetuse-saajale/abimaterjalid-ja-juhendid#hanked-ja-eelnoustamine>

FAQ <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/korduma-kippuvad-kusimused>

Summaries of cases from Estonian courts and case-law of Court of Justice <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave#kohtupraktika>

3. Lepingu täitmine:

Millised on peamised vale kohaldamise allikad (või aspektid, millega õiguskindlusetus on seotud)?

Kui vastus küsimusele 2 või 3 on jaatav, kuvatakse STAGE 3 lõpus lisavalikud täiendavate üksikasjade esitamiseks.

- 1. Ebaseaduslikud lepingumuudatused
- 2. Hankevahendite vale kohaldamine (kui jah, siis palun täpsustage allpool)
- 3. Muud põhjused (kui jah, siis palun täpsustage allpool)

2. Hankevahendite vale kohaldamine, mis on seotud järgmisega:

- Raamlepingu alusel erilepingute sõlmimine
- Elektrooniliste kataloogide kasutamine

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on leevendada eelmistes vastustes kindlaks tehtud probleeme, ning esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on teie osutatud probleemide puhul asjakohased.

Kui vastasite mõnele selles osas esitatud küsimusele jaatavalt, esitage palun vajaduse korral nende elementide kohta lisateavet. Võite loetleda mitu linki, mis on eraldatud sisestamisega.

Guidance and training provided by Ministry of Finance. Training presentations publicly available <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave>.
FAQ <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/korduma-kippuvad-kusimused>.
Summaries of cases from Estonian courts and Court of Justice <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave#kohtupraktika>.

4. Probleemid, mis võivad tekkida eri etappides:

Millised on peamised vale kohaldamise allikad (või aspektid, millega õiguskindlusetus on seotud)?

Kui vastus küsimusele 4 on jaatav, kuvatakse lisavalikud.

- 1. Tsentraliseeritud või ühishanke vale kohaldamine
- 2. Õigusaktidest tulenevatest tähtaegadest (mis on ette nähtud ELi või liikmesriigi õiguses) järgimata jätmine
- 3. Taotlejate või pakkujate kallutatud eelnev kaasamine
- 4. Muud küsimused (kui jah, siis palun täpsustage allpool)

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on leevendada eelmistes vastustes kindlaks tehtud probleeme, ning esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on teie osutatud probleemide puhul asjakohased.

kuni 5000 tähemärki

Kui vastasite mõnele selles osas esitatud küsimusele jaatavalt, esitage palun vajaduse korral nende elementide kohta lisateavet. Võite loetleda mitu linki, mis on eraldatud sisestamisega.

Tables of thresholds and minimum deadlines <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave>.
In the Public Procurement register there is automatic control and warning if the deadline does not meet the requirements set by the law.

5. Millised on ELi riigihankeõiguse konkreetset õigusnormid, mis tekitavad probleeme?

Direktiiv 2014/23/EL (kontsessioonide direktiiv)

Direktiiv 2014/24/EL (edaspidi „klassikadirektiiv“)

Direktiiv 2014/25/EL (kommunaalteenuste direktiiv)

Direktiiv 2007/66/EÜ (edaspidi „parandusmeetmete direktiiv“)

Loetlege direktiivide artiklid ja kirjeldage probleemi (nt ebaselged, liiga ranged/ebamäärased, vastandlikud tõlgendused või tavad):

kuni 5000 tähemärki

Directive 2014/23/EU ('Concessions Directive')

Art 5 (1) point a – classification of construction works in the Concessions Directive, too unclear

Art 43 – modification of contracts, too vague

Art 18 – duration of the concession

Art 8 (3) – price of the concession, calculation is unclear

Directive 2014/24/EU ('Classical Directive')

Art 72 – modification of contracts, too strict and requires a lot of analysis

Art 33 – framework agreements, too strict, mainly asked the options to open up framework agreements

Art 58 – criteria for qualitative selection, too strict

Art 22 – rules applicable to communication, too strict and confusing

Art 5 – methods for calculating the estimated value of procurement, too difficult and confusing

Art 34 – Dynamic Purchasing Systems, too confusing regarding the application of the system

Art 12 – public contracts between entities within the public sector, difficult to interpret

Art 57 – exclusion grounds, usually asked to have wider scope

Art 59 – European Single Procurement Document, technical issues

Directive 2014/25/EU ('Utilities Directive')

Art 3 and Art 4 – determination of contracting entities and authorities, too vague

Art 78 – criteria for qualitative selection, too strict

Art 80 – use of exclusion criteria, too strict

Directive 2007/66/EC ('Remedies Directive')

Art 1 – disclosure of decisions by contracting authorities, too vague

6. Millised on mustrid ja käitumisviisid, mis ei tulene vales kohaldamisest või õiguskindlusetusest, kuid viitavad võimalikele probleemidele riigihanke-eeskirjade kohaldamisel?

Kui vastus mõnele neist küsimustest on jaatav, kuvatakse allpool täiendavad üksikasjad.

- 1. Madalaima hinna eelistamine lepingu sõlmimise kriteeriumidena, mis mõjutavad negatiivselt ostu kvaliteeti (kui jah, siis palun täpsustage allpool)
- 2. Erandimenetluste sagedas kasutamine (kui jah, siis palun täpsustage erandite tegemiseks kasutatud põhjendused)
- 3. Võimalikult lühikeste tähtaegade sagedas kasutamine (kui jah, siis palun täpsustage allpool)
- 4. Korduv lepingute sõlmimine sama ettevõtjaga
- 5. Lepingute korduv sõlmimine kolmandate riikide ettevõtjatega, kes ei ole hõlmatud riigihankelepinguga või muu rahvusvahelise lepinguga (kui jah, siis palun täpsustage põhjendus allpool)
- 6. Leping sõlmitakse ebaausa konkurentsi kahtluse korral (kui jah, siis vt allpool)

- 7. Keskkonnahoidlike nõuete või pakkumuste hindamise kriteeriumide vähene kasutamine (kui jah, siis palun esitage allpool täiendav selgitus)
- 8. Sotsiaalsete nõuete või pakkumuste hindamise kriteeriumide vähene kasutamine (kui jah, siis palun esitage allpool täiendav selgitus)
- 9. Innovatsioonihangete vähene kasutamine (kui jah, siis palun esitage allpool täiendavad selgitused)
- 10. Lepingu täitmise järelevalve puudumine (kui jah, siis palun täpsustage allpool)
- 11. Muud küsimused (kui jah, siis palun täpsustage allpool)

1. Madalaima hinna eelistamine lepingu sõlmimise kriteeriumidena, mis mõjutavad negatiivselt ostu kvaliteeti, mille on põhjendanud:

- Professionaalsuse puudumine
- Ressursside puudumine
- Eelarvepiirangud
- Üldkasutatavate või valmistoodete, ehitustööde või teenuste ostmine

3. Võimalikult lühikeste tähtaegade sage kasutamine järgmistel põhjustel:

- Keskpika perioodi/pikaajalise planeerimise puudumine
- Ootamatult kiireloomuline olukord
- Muud põhjendused, mida kasutati võimalikult lühikeste tähtaegade puhul

7. Keskkonnahoidlike nõuete või pakkumuste hindamise kriteeriumide vähene kasutamine, mis on tingitud järgmisest:

- Puudulik juhtimine
- Professionaalsuse puudumine
- Õiguskindluse puudumine
- Kõrgemad hinnad
- Kätesaadavate pakkumiste puudumine turul
- Muud põhjused

8. Sotsiaalsete nõuete või pakkumuste hindamise kriteeriumide vähene kasutamine, mis on tingitud:

- Puudulik juhtimine
- Professionaalsuse puudumine
- Õiguskindluse puudumine
- Kõrgemad hinnad
- Kätesaadavate pakkumiste puudumine turul
- Muud põhjused

9. Innovatsioonihangete vähene kasutamine, mis on tingitud järgmisest:

- Puudulik juhtimine
- Professionaalsuse puudumine
- Õiguskindluse puudumine
- Kõrgemad hinnad
- Kätesaadavate pakkumiste puudumine turul
- Muud põhjused

10. Lepingu täitmise järelevalve puudumine, mis on tingitud järgmisest:

- Ressursside puudumine
- Professionaalsuse puudumine
- Muud põhjused

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on leevendada eelmistes vastustes kindlaks tehtud probleeme, ning esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on teie osutatud probleemide puhul asjakohased.

kuni 5000 tähemärki

Kui vastasite mõnele selles osas esitatud küsimusele jaatavalt, esitage palun vajaduse korral nende elementide kohta lisateavet. Võite loetleda mitu linki, mis on eraldatud sisestamisega.

Guidance and trainings provided by Ministry of Finance, please see links above.

Guidance and trainings provided by Ministry of Climate <https://kliimaministerium.ee/keskkonnahoidlikud-riigihanked>.

V. Kvalitatiivne aruandlus riigihangete läbivaatamise süsteemi kohaldamise kohta

1. Palun märkige allpool esitatud tabelis riikliku läbivaatamissüsteemi asjakohased arvud.

A) **esimese astme läbivaatamise otsuste arv** (kõik esimese astme läbivaatamisotsused),

(B) **esimese astme läbivaatamiste keskmine pikkus – kõigi esimese astme läbivaatamiste** mediaanpikkus (kalendripäevade arv alguskuupäeva ja lõppkuupäeva vahel, kui alguskuupäev on kaebuse registreerimise või ex officio menetluse algatamise ja läbivaatamisotsuse tegemise lõppkuupäev) ja C) nende **esimese astme läbivaatamisotsuste arv, mis on edasi kaevatud**

(järgmisele) kohtu tasandile ja selle tulemused – (kõik esimese astme läbivaatamise otsused, mis on edasi kaevatud (järgmisele) kohtu tasandile; lisaks sisaldab see nii sisulistel kui ka menetluslikel põhjustel esimese astme läbivaatamise otsuste arvu, mida

a) (peamiselt) kinnitati;

b) (peamiselt) tagasi lükatud; või

c) (järgmine) kohtutasand ei kinnitanud ega tagasi lükanud (nt seetõttu, et neid ei ole veel otsustatud ega tagasi võetud).

	2021	2022	2023
A. Esimese astme läbivaatamisotsuste arv	223	171	202
B. Esimese astme läbivaatamiste keskmine pikkus	21	21	21
C. Nende esimese astme läbivaatamisotsuste arv, mis on edasi kaevatud (järgmisele) kohtu tasandile, ja nende tulemused	51 a) 30 b) 9 c) 12	23 a) 15 b) 3 c) 5	32 a) 21 b) 5 c) 6

2. Märkige parimad tavad, mille eesmärk on vähendada esimese astme läbivaatamise otsuste arvu, nagu on märgitud eelmises veerus A.

kuni 5000 tähemärki

Training of contacting authorities.

3. Märkige parimad tavad, mille eesmärk on vähendada esimese astme läbivaatamise otsuste mediaanpikkust, nagu on märgitud eelmises veerus B.

kuni 5000 tähemärki

The length of the decisions cannot be reduced, as the procedural deadlines in the Public Procurement Act are already tight.
The Review Committee:
- dismisses a contestation notice by its decision within 1 working day (as a rule, exceptions are possible);
- makes a decision by which it rules on the merits of a contestation notice within 30 days (in individual cases within 35 days).

4. Märkige parimad tavad, mille eesmärk on vähendada esimese astme läbivaatamise otsuste arvu, mis on edasi kaevatud järgmisele kohtuastmele, nagu on märgitud eespool esitatud tabelis (C)

kuni 5000 tähemärki

Decisions must be sufficiently justified and well understood.

VI. Pettus, korruptsioon, huvide konflikt ja muud tõsised rikkumised

Kirjeldage võetud meetmeid ja/või kehtestatud mehhanisme, et tagada riigihangetega seotud tõsiste rikkumiste, sealhulgas pettuste ja korruptsiooni ning huvide konfliktide ennetamine, avastamine ja piisav teatamine.

1. Regulaatiivsed nõuded, mis käsitlevad järgmist:

- Tõhustatud eeskirjad rikkumisest teatajate süsteemi kohaldamise kohta
- Tõhustatud läbipaistvuseeskirjad
- Tõhustatud eeskirjad huvide konflikti kohta
- Tõhustatud eeskirjad korruptsioonivastase võitluse kohta
- Tõhustatud eeskirjad menetlusest kõrvalejätamise aluste kohaldamise kohta
- Muud eeskirjad (kui jah, siis palun kirjeldage allpool)

1.1. Parimad tavad.

Võimaluse korral märkige eelmises veerus märgitud parimad tavad, mille eesmärk on eeskirjade eiramiste avastamine, ning esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud küsimustega.

Palun esitage kvantitatiivsed andmed, nt: pädevate asutuste avastatud ja edasikaevatud juhtumite arv.

kuni 5000 tähemärki

Palun esitage nende elementide kohta lisateavet, kui see on asjakohane. Võite loetleda mitu linki, mis on eraldatud sisestamisega.

There are no major changes made in legal system during years 2021-2023.
Currently the Act of the Protection of Persons, who report on violations of EU Law at the workplace is being processed in the Parliament of Estonia. The draft act is related to transposition of the directive of the European Parliament and of the Council on the protection of persons who report breaches of Union law. With this draft Estonia has taken a narrower approach, the law will be stipulated in the areas, which are regulated in the Directive. One of the areas is public procurement.
When organizing public procurement, the official must follow the anti-corruption rules which are described in the Anti-Corruption Act (ACA). ACA primarily determines the general framework, but it specifies who are the connected persons (§ 7) and which rules procedural restrictions apply. In 2021-2023 minor amendments have been implemented in the act. With the first amendment (2021), the Act stipulated the obligation to submit a declaration of interests for the minister's political advisers and limits the disclosure of the declaration of interests of the head of the security agency. The second amendment (2023) was related to the fact that Estonia established marriage equality (entered into force since 01.01.2024).

2. Täitemeedmed:

- Pettuste, korrupsiooni, huvide konflikti ja muude tõsiste rikkumiste ennetamiseks/tuvastamiseks kehtestatud aruandlus-/seiresüsteem
- Pettuste, korrupsiooni, huvide konflikti ja muude tõsiste rikkumiste mõõtmiseks kehtestatud aruandlus-/seiresüsteem
- Pettuse, korrupsiooni, huvide konflikti ja muude tõsiste rikkumiste ennetamiseks/tuvastamiseks on kehtestatud süsteemne audit
- Pettuse, korrupsiooni, huvide konflikti ja muude tõsiste rikkumiste heastamiseks kehtestatud karistussüsteem
- Muud eeskirjad (kui jah, siis palun kirjeldage allpool)

Muud eeskirjad, palun kirjeldage:

kuni 5000 tähemärki

There are no changes made during last three years.

2.1. Parimad tavad.

Võimaluse korral märkige eelmises veerus märgitud parimad tavad, mille eesmärk on eeskirjade eiramiste avastamine, ning esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud küsimustega.

Palun esitage kvantitatiivsed andmed, nt: pädevate asutuste avastatud ja edasikaevatud juhtumite arv.

kuni 5000 tähemärki

Palun esitage nende elementide kohta lisateavet, kui see on asjakohane. Võite loetleda mitu linki, mis on eraldatud sisestamisega.

There are no changes made during last three years.

3. Pehme õigus/poliitilised meetmed

- Pettuse, korruptsiooni, huvide konflikti ja tõsiste rikkumiste ennetamisega seotud suunised
- Soovitused pettuste, korruptsiooni, huvide konflikti ja tõsiste rikkumiste ennetamise kohta
- Suunised avaliku halduse töötajatele eetilise käitumise kohta
- Suunised altkäemaksu andmise vastu võitlemise kohta
- Suunised kokkumängu/pakkumisvastase tegevuse tuvastamiseks
- Suunised konkurentsieeskirjade järgimise kohta
- Pettuste, korruptsiooni, huvide konflikti ja tõsiste rikkumiste ennetamise riiklik strateegia
- Tegevuskava pettuste, korruptsiooni, huvide konflikti ja tõsiste eeskirjade eiramiste ärahoidmiseks
- Koolitus/konverents, mis on seotud pettuse, korruptsiooni, huvide konflikti ja tõsiste rikkumiste ennetamisega
- Tugevdatud koostöö eri riigiasutuste vahel
- Avatud juurdepääsuga teabesüsteemi loomine läbipaistvuse suurendamiseks (avalik register, deklaratsioonid)
- Muud meetmed (kui jah, siis palun kirjeldage allpool)

3.1. Parimad tavad.

Võimaluse korral märkige eelmises veerus märgitud parimad tavad, mille eesmärk on eeskirjade eiramiste avastamine, ning esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud küsimustega.

Palun esitage kvantitatiivsed andmed, nt: pädevate asutuste avastatud ja edasikaevatud juhtumite arv.

kuni 5000 tähemärki

Palun esitage nende elementide kohta lisateavet, kui see on asjakohane. Võite loetleda mitu linki, mis on eraldatud sisestamisega.

- Guidance for avoiding conflicts of interest for ministers and their advisors https://www.korruptsioon.ee/sites/default/files/2023-04/huvide_konflikti_valtmise_juhis_ministritele_ja_nende_nounikele.pdf
- Good practice for communication with lobbyists for officials https://www.korruptsioon.ee/sites/default/files/failipesa/lobistidega_suhtlemise_hea_tava.pdf
- Conflict of interest and corruption e-training <https://www.korruptsioon.ee/et/e-ope/huvide-konflikti-ja-korruptsiooni-e-koolitus>
- Non-profit organization Transparency International Estonia provides platform opener.ee. This platform uses a selection of indicators in order to assess the integrity of public procurements. It enables to connect public procurement data with the data of company ownership of buyers and sellers from the Estonian Business Register.
- Anticorruption action plan <https://www.korruptsioon.ee/et/korruptsiooni-enetus/korruptsioonivastased-strateegiad-ja-tegevuskavad>.

Measures applied in the central e-procurement system:

1. Possibility to submit declaration of absence of conflicts of interest in Procurement Register. Each member of the procurement team has the option.

VII. VKEde riigihangetes osalemise tase

Komisjoni soovituses 2003/361/EÜ on

VKEde osaluspõhised VKEd määratletud kui vähem kui 250 töötajat ja aastakäive kuni 50 miljonit eurot

või bilansimaht ei ületa 43 miljonit eurot.

Lisateavet saab aadressilt: http://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/sme-definition_en.

1. Kvalitatiivne aruandlus VKEde osalemise kohta

Poliitikameetmed:

- Poliitikaalgatused, millega toetatakse VKEde osalemist riigihangetes;
- Meetmed, mis on suunatud VKEde osalemisele koondhangete eri meetodites (raamlepingud, dünaamilised hankesüsteemid ja tsentraliseeritud hanked);
- Meetmed, mis on suunatud idu- ja kasvufirmade osalemisele riigihangetes;
- Meetmed, millega tagatakse, et riigihankelepingute eest tasutakse õigeaegselt, eriti VKEde puhul;
- Alltöövõtjate tehtavaid makseid käsitlevad meetmed;
- Suunised avaliku sektori hankijatele põhimõtte „jaga või selgita“ kohaldamise kohta;
- Kehtestatud poliitikameetmed, et jälgida VKEde osalemist alltöövõtus
- Muud meetmed (kui jah, siis palun kirjeldage allpool)

1.1. Parimad tavad.

Märkige eelmises veerus esitatud parimad tavad, mille eesmärk on julgustada VKEsid riigihangetes osalema.

Palun esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud teemadega.

kuni 5000 tähemärki

In Estonia, dividing procurement into lots is not mandatory, but the contracting authority must justify why the procurement was not divided into lots.

On January 1, 2019, provisions regarding additional guarantees for payment to subcontractors came into force in construction procurement contracts.

During the execution of the procurement contract, the subcontractor participating in the performance has the right to obtain information from the contracting authority regarding whether and how much the contracting authority has paid to the bidder for the work performed by that subcontractor. Such information provides the subcontractor with the opportunity to consider which legal remedy to take against the malicious main contractor - whether it is worth taking the matter to court for a claim, whether to use interim measures, etc. According to the Civil Procedure Code, interim measures include, among other things, the seizure of property belonging to the defendant (bidder) or another person (contracting authority) in the possession of the defendant, the prohibition on the transfer of property to the defendant (bidder) or the fulfillment of other obligations, which may also include the obligation to transfer the property to the bailiff or to pay money into a designated bank account for this purpose.

In addition, the subcontractor has the right to submit a reasoned request to the contracting authority that the bidder unjustifiably refuses to pay for work done for them. The contracting authority is not obligated to pay the subcontractor, but if it considers the subcontractor's arguments to be relevant and justified, it will withhold payment from the bidder until the main contractor has paid the subcontractor or evidence is presented to the contracting authority refuting the subcontractor's claims, such as a court decision determining that the subcontractor is not entitled to payment, etc. However, if the court determines that the subcontractor is still entitled, then, based on the court decision, enforcement proceedings (with the bidder as the debtor) can be initiated to seize the money held by the contracting authority and to allocate it to satisfy

the subcontractor's claim.

Proof that the subcontractor has received their payment, or that they are not entitled to payment, or that their entitlement is in a smaller amount than claimed, does not necessarily have to be a court decision. For example, a certificate of acceptance of work can be presented, which clarifies the circumstances: whether the claims have been satisfied or whether an agreement has been reached on a different amount. The contracting authority has the right to withhold payment until the grounds have been met. Failure to pay such a justified request from the subcontractor does not constitute a breach of the procurement contract by the contracting authority, which means that the bidder cannot demand payment of interest, etc., for that period. The regulation set forth in the paragraph applies to the so-called first-tier subcontractor. At the same time, the contracting authority may apply these rules further down the subcontracting chain, as well as to procurement contracts for goods or services, and to subcontracting contracts for the supply of goods or services necessary for construction works or services. Furthermore, the contracting authority may also verify the absence of grounds for voluntary exclusion and establish qualification requirements for subcontractors. In this case, the contracting authority must specify the application of the norms and qualification requirements, as well as the mechanism for their verification, including the required documents, in the procurement documents.

2. Kvantitatiivne aruandlus VKEde osalemise kohta

Palun kvantifitseerige nende parimate tavade mõju järgmises tabelis:

2.1. VKEdega sõlmitud otselepingute väärtus võrreldes sõlmitud lepingute koguväärtusega – künnise ületamine

	2021	2022	2023
Väärtus (miljonites eurodes)	4807	14469	6259

2.1.1. VKEdega sõlmitud otselepingute väärtus võrreldes sõlmitud lepingute koguväärtusega – alla piirmäära

	2021	2022	2023
Väärtus (miljonites eurodes)	1079	1309	1082

Palun selgitage andmete kogumiseks kasutatud arvutus-/hindamismeetodit.

The total value of contracts concluded with SME-s in million euros is presented. Data is extracted from the national public procurement register and statistics is available here: <https://www.fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked>.

2.2. VKEdega sõlmitud otselepingute arv sõlmitud lepingute koguarvust – künnise ületamine

	2021	2022	2023
Arv (tuhandetes)	8	6	5

2.2.1. VKEdega sõlmitud otselepingute arv sõlmitud lepingute koguarvust – alla piirmäära

	2021	2022	2023
Arv (tuhandetes)	8	7	7

Palun selgitage andmete kogumiseks kasutatud arvutus-/hindamismeetodit.

kuni 5000 tähemärki

The number of contracts concluded with SME-s in thousands is presented. Data is extracted from the national public procurement register and statistics is available here: <https://www.fin.ee/riigihanked-riigijabi-osalused/riigihanked>.

VIII. Strateegiliste riigihangete praktiline rakendamine

1. Keskkonnahoidlikud hanked

Keskkonnahoidlikud riigihanked on määratletud kui „protsess, mille käigus avaliku sektori asutused püüavad hankida kaupu, teenuseid ja töid, mille keskkonnamõju on kogu nende olulusringi jooksul väiksem võrreldes kaupade, teenuste ja ehitustöödega, millel on sama esmane funktsioon kui muidu hangitavatel kaupadel, teenustel ja ehitustöödel.“[1] Komisjon tegi ettepaneku vabatahtliku eesmärgi, et keskkonnahoidlikud riigihanked oleksid 50% liikmesriigi kohta asjaomaste menetluste arvu ja maksumuse poolest, ning nõukogu kiitis selle heaks 2008. aastal.

[1] Komisjoni teatis (KOM(2008) 400) „Keskkonnahoidlikud riigihanked“.

1.1. Milline on keskkonnahoidlike riigihangete olukord Teie liikmesriigis? (keskkonnahoidlike riigihangetega seotud regulatiivsed nõuded ja poliitikameetmed)

1.1.1. Kuidas hindate üldiselt keskkonnahoidlike riigihangete rakendamise taset oma riigis?

Palun hinnake järgmist:

- Riigihangete õigusraamistiku olemasolu,
 - Keskkonnahoidlike riigihangete poliitika/tegevuskavade olemasolu;
 - Praktilise abi andmine praktikutele,
 - Kestlikkusnõudeid sisaldavate lepingute järelevalve tulemused;
 - Jätkusuutlike tulemuste seire tulemused.
-
- Rakendamine on edenenu
 - Rakendamine on pooleli
 - Rakendamine on madal

Keskkonnahoidlike riigihangete poliitika üldised eesmärgid on täidetud:

- Jah
- Osaliselt
- Ei ole veel

1.1.2. Teie liikmesriigis kehtivad keskkonnahoidlike riigihangete regulatiivsed nõuded:

- Üldine õiguslik kohustus, millega kehtestatakse keskkonnahoidliku riigihanke eesmärgid
- Säästvat arengut nõudvad valdkondlikud eeskirjad, sealhulgas riigihanked
- Säästvat arengut soodustavad valdkondlikud määrused, sealhulgas riigihanked
- Muud regulatiivsed nõuded (kui jah, siis palun kirjeldage allpool)

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on soodustada keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide kasutamist. Palun esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud teemadega.

kuni 5000 tähemärki

Environmentally friendly solutions are to be considered upon planning and carrying out public procurement as stated in § 2 (2) of the Estonia's Public Procurement Act.

Regulation of Minister of Environment No 35, 01.06.2022 defines mandatory and optional green criteria on procuring furniture, computers and monitors, coping and graphic paper and cleaning products and services above the simplified procurement thresholds (30 000 EUR for services and supplies and 60 000 EUR for works). See <https://www.riigiteataja.ee/akt/102072021013>.

Regulation of Minister of Environment No 6, 16.02.2023 sets green criteria on procuring vehicles. See <https://www.riigiteataja.ee/akt/121022023005>.

In 2023 a study was carried out on the possibilities of setting green criteria on the following product groups: textile products and services, office design and building, food supplies and catering, electricity. The work is ongoing.

Guidelines, studies, green procurement helpdesk and training materials are available at the website of Ministry of Climate <https://kliimaministeerium.ee/keskkonnahoidlikud-riigihanked>

Public Procurement Principles were approved by the Government in November 2023. The goal for environmentally friendly procurement is 9% (number) and 25% (value) by 2025 and 20% (number) and 50% (value) by 2035. The responsible institution for the action plan to achieve the goals is Ministry of Climate.

The goals are achievable and the use of green criteria is progressing well. The document is also available in English here <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave#riigihangete-stratee>

To tackle the low level of professionalisation of Buyers Estonia together with OECD has launched a project „Promoting the Uptake of Strategic Public Procurement in Estonia through Professionalising the Public Procurement Workforce“. The project will provide analysis of the state of art, establishing a procurement competence matrix, recommendations, pilots and trainings. See <https://www.oecd.org/gov/public-procurement/country-projects/strategic-procurement-estonia/>.

The information on the use of green criteria in procurements is collected via Estonia's central e-procurement platform Public Procurement Register at <https://riigihanked.riik.ee> already since 2018. Since May 12, 2023 the information is collected in a structured manner via eForms. To facilitate user-friendliness green criteria are integrated into the Procurement Register as predefined criteria for the Buyers to choose from when preparing their procedures in the platform. Public Procurement Register provides an excellent data base for Buyers to take an example and for all stakeholders, including policy makers, to search information or collect statistics.

1.1.3. Teie liikmesriigis kohaldatavad keskkonnahoidlike riigihangete poliitikameetmed:

- Suunised keskkonnahoidlike riigihangete kasutamise edendamiseks
- Riiklik strateegia keskkonnahoidlike riigihangete kasutamise edendamiseks
- Riiklik tegevuskava keskkonnahoidlike riigihangete mõõdetavate eesmärkide rakendamiseks
- Riiklik eesmärk seoses keskkonnahoidlike riigihangetega teatavates sektorites/riigihangetes
- Keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide kasutamise järelvalve/aruandlus
- Riikliku pädevuskeskuse/riikliku ekspertide võrgustiku olemasolu, et edendada keskkonnahoidlike riigihangete kasutamist
- Konkreetsete töörühmade olemasolu, et edendada keskkonnahoidlike riigihangete kasutamist konkreetsetes sektorites
- Kohustuslikud korrapärased koolitused keskkonnahoidlike riigihangete edendamiseks
- Vabatahtlikud koolitused/üritused/õpikojad keskkonnahoidlike riigihangete edendamiseks

- Veebipõhine teabevahend keskkonnahoidlike riigihangete kasutamise/parimate tavade kohta
- Muud poliitikameetmed (kui jah, siis palun kirjeldage allpool)

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on soodustada keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide kasutamist. Palun esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud teemadega.

kuni 5000 tähemärki

Please see information provided in point 1.1.2.

1.2. Millised on keskkonnahoidlike riigihangete kasutuselevõtu peamised probleemid?

- Riigihanketöötajate vähene professionaalsus
- Riigihangetega tegelevate töötajate vähene suutlikkus
- Risk või oht, et avaliku sektori hankijad tajuvad suuremaid hankekulusid
- Risk, et pakkumine turul puudub või et mõned avaliku sektori hankijad tajuvad, et selline oht on olemas
- Oht, et keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide ebaõige kohaldamise korral võetakse õiguslikke meetmeid või mõned avaliku sektori hankijad tajuvad, et selline risk on olemas
- Keskkonnahoidlike riigihankeid käsitlevate poliitiliste suuniste ja toetuse puudumine
- Keskkonnahoidlike riigihankeid käsitleva poliitilise strateegia puudumine
- Puuduvad suunised keskkonnahoidlike riigihangete nõuete/kriteeriumide rakendamise kohta hankemenetlustes
- Strateegilise planeerimise puudumine ostjate poolt
- Huvipuudus
- Muud põhjused (kui jah, siis palun selgitage allpool)

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on soodustada keskkonnahoidlike riigihangete kriteeriumide kasutamist. Palun esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud teemadega.

kuni 5000 tähemärki

Please see information provided in point 1.1.2.

2. Sotsiaalselt vastutustundlikud riigihanked

Sotsiaalselt vastutustundlikud riigihanked on hanked, mille puhul võetakse sotsiaalsete eesmärkide edendamisel arvesse üht või mitut sotsiaalset kaalutlust. Sotsiaalselt vastutustundlikud riigihanked hõlmavad mitmesuguseid sotsiaalseid kaalutlusi, nagu tööhõivevõimalused, inimväärsed töötingimused, sotsiaalsete ja tööõiguste järgimine, sotsiaalne kaasatus, võrdsed võimalused ja juurdepääsetavus.

2.1. Milline on sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete olukord Teie liikmesriigis?

2.1.1. Kuidas hindate üldiselt sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete rakendamise taset oma riigis?

Palun hinnake järgmist:

- Riigihangete õigusraamistiku olemasolu,
- Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete poliitika/tegevuskavade olemasolu;

- Praktilise abi andmine praktikutele,
 - Sotsiaalseid nõudeid sisaldavate lepingute järelevalve tulemused;
 - Sotsiaalsete tulemuste järelevalve tulemused.
- Rakendamine on edenenu
 Rakendamine on pooleli
 Rakendamine on madal

Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete poliitika üldised eesmärgid on täidetud:

- Jah
 Osaliselt
 Ei ole veel

2.1.2. Teie liikmesriigis kehtivad sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete regulatiivsed nõuded:

- Üldine õiguslik kohustus, millega kehtestatakse sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete eesmärgid
 Kohustuslikud nõuded seoses töötingimuste miinimumnõuete järgimisega haavatavate rühmade puhul
 Inimõiguste ja töötajate õiguste miinimumkriteeriumide järgimine väärtusahelas
 Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete erinõuded lepingute täitmiseks
 Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangetega seotud kohustuslikud kõrvalejätamise alused
 Võrdset kohtlemist ja mittediskrimineerimist nõudvad valdkondlikud määrused

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on soodustada sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete kasutamist. P
alun esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud teemadega.

kuni 5000 tähemärki

Social considerations are to be considered upon planning and carrying out public procurement as stated in § 2 (2) of the Estonia's Public Procurement Act.

EU and national guidelines and studies are available at the website of the Ministry of Finance <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave#riigihangete-valdkon>

The use of social criteria in public procurements is taking up, however, practical problems have risen with regard to collecting and processing delicate personal data. To set a good example strategic goals on using social criteria have been set by the Government sector's Central Purchasing Body State Shared Service Centre. FairTrade label is used in some socially responsible procurements.

Public Procurement Principles were approved by the Government in November 2023. The goal for socially responsible procurement is 5% (number) and 10% (value) by 2025 and 10% (number) and 20% (value) by 2035. The responsible institution for the action plan to achieve the goals is Ministry of Economic Affairs and Communications (labour policy) together with Ministry of Finance. Action plan to achieve the goals is prepared in 2024. The set goals are challenging. The document is also available in English here <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave#riigihangete-stratee>

To tackle the low level of professionalisation of Buyers Estonia together with OECD has launched a project „Promoting the Uptake of Strategic Public Procurement in Estonia through Professionalising the Public Procurement Workforce“. The project will provide analysis of the state of art, establishing a procurement competence matrix, recommendations, pilots and trainings. See <https://www.oecd.org/gov/public-procurement/country-projects/strategic-procurement-estonia/>.

The information on the use of social criteria in procurements is collected via Estonia's central e-procurement platform Public Procurement Register at <https://riigihanked.riik.ee> already since 2018. Since May 12, 2023 the information is collected in a structured manner via eForms. Public Procurement Register provides an

excellent data base for Buyers to take an example and for all stakeholders, including policy makers, to search information or collect statistics.

2.1.3. Teie liikmesriigis rakendatavad sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete poliitikameetmed:

- Suunised sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete edendamiseks
- Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete edendamise riiklik strateegia
- Riiklik tegevuskava sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete mõõdetavate eesmärkide rakendamiseks
- Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete riiklik eesmärk teatavates sektorites/kõigis sektorites
- Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete kriteeriumide kasutamise järelevalve/aruandlus
- Riikliku pädevuskeskuse/konkreetsete töörühmade olemasolu sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete kasutamise edendamiseks
- Kohustuslikud korrapärased koolitused sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete edendamiseks
- Vabatahtlikud koolitused/üritused/õpikojad sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete edendamiseks
- Veebipõhine teabevahend sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete parimate tavade kohta
- Muud poliitikameetmed (kui jah, siis palun kirjeldage allpool)

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on soodustada sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete kasutamist. Palun esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud teemadega.

kuni 5000 tähemärki

Please see information provided in point 2.1.2.

2.2. Peamised probleemid – millised on sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete kasutuselevõtu peamised probleemid?

- Riigihanketöötajate vähene professionaalsus
- Riigihangetega tegelevate töötajate vähene suutlikkus
- Risk või riski tajumine avaliku sektori hankijate seas, et hankekulud on suuremad
- Risk, et pakkumine turul puudub või et mõned avaliku sektori hankijad tajuvad, et selline oht on olemas
- Oht, et sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete ebaõige kohaldamise korral võetakse õiguslikke meetmeid või kui mõned avaliku sektori hankijad tajuvad, et selline oht on olemas
- Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangetega seotud poliitiliste suuniste ja toetuse puudumine
- Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete poliitikastrateegia puudumine
- Sotsiaalselt vastutustundlike riigihankeid käsitlevate suuniste puudumine/ebapiisav rakendamine
- Strateegilise planeerimise puudumine ostjate poolt
- Huvipuudus
- Muud põhjused (kui jah, siis palun selgitage allpool)

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on soodustada sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete kasutamist. Palun esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud teemadega.

kuni 5000 tähemärki

Please see information provided in point 2.1.2.

3. Innovatsiooniga seotud riigihanked

Uudne lahendus on määratletud 2014/24/EL artikli 2 lõike 1 punktis 22 kui „uus või oluliselt täiustatud toode, teenus või protsess“. See ei hõlma mitte ainult teadus- ja arendustegevusest tulenevaid lahendusi, vaid ka lahendusi, mis tulenevad tegevusest, „sealhulgas, kuid mitte ainult, tootmis-, ehitus- või tootmisprotsessidest, uuest turustusviisist või uuest organisatsioonilisest meetodist äritavades, töökorralduses või välissuhetes“. Palun esitage aruanne mõlema mõõtmekohta.

3.1. Milline on innovatsioonihangete olukord Teie liikmesriigis?

3.1.1. Kuidas hindate üldiselt innovatsioonihangete rakendamise taset oma riigis?

Palun hinnake järgmist:

- Riigihangete õigusraamistiku olemasolu,
 - Sotsiaalselt vastutustundlike riigihangete poliitika/tegevuskavade olemasolu;
 - Praktilise abi andmine praktikutele,
 - Sotsiaalseid nõudeid sisaldavate lepingute järelevalve tulemused;
 - Sotsiaalsete tulemuste järelevalve tulemused.
- Rakendamine on edenenu
- Rakendamine on pooleli
- Rakendamine on madal

Innovatsiooni toetava poliitika üldised eesmärgid on täidetud:

- Jah
- Osaliselt
- Ei ole veel

3.1.2. Teie liikmesriigis kohaldatavad innovatsioonipoliitika meetmed:

- Suunised innovatsioonihangete kirjeldamiseks
- Innovatsiooni hankeid soodustav riiklik strateegia
- Riiklik tegevuskava mõõdetavate eesmärkide rakendamiseks innovatsiooni hankimisel
- Riiklik eesmärk korraldada innovatsiooni teatavates sektorites/kõigis sektorites
- Innovatsioonihangete järelevalve/aruandlus
- Riikliku pädevuskeskuse/konkreetsete tööühmade olemasolu töötab välja innovatsioonihangete poliitikat
- Innovatsioonihangetega seotud kohustuslikud koolitused
- Innovatsioonihangetega seotud vabatahtlikud koolitused/üritused/õpikojad
- Veebipõhine teabevahend innovatsioonihangetega seotud parimate tavade kasutamise kohta
- Muud poliitikameetmed (kui jah, siis palun kirjeldage allpool)

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on soodustada innovatsiooni hankeid. Palun esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud teemadega.

kuni 5000 tähemärki

Implementation of innovation is to be considered upon planning and carrying out public procurement as stated in § 2 (2) of the Estonia's Public Procurement Act.

Estonia 2035 strategy includes innovation procurement in general:

Estonia is innovative and values knowledge creation and sharing where social life is arranged by new people centered and efficient technologies. Estonia's governance and people participation is trend-making and an

example to other societies. See <https://valitsus.ee/strateegia-eesti-2035-arengukavad-ja-planeering/strateegia/materjalid>.

EU and national guidelines and studies are available at the website of the Ministry of Finance <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave#riigihangete-valdkon>

Public Procurement Principles were approved by the Government in November 2023. The goal for innovative procurements is 2% (number) and 5% (value) by 2025 and 5% (number) and 10% (value) by 2035. The responsible institution for the action plan to achieve the goals is Ministry of Economic Affairs and Communications. The document is also available in English here <https://fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked/kasulik-teave#riigihangete-stratee>

To tackle the low level of professionalisation of Buyers Estonia together with OECD has launched a project „Promoting the Uptake of Strategic Public Procurement in Estonia through Professionalising the Public Procurement Workforce“. The project will provide analysis of the state of art, establishing a procurement competence matrix, recommendations, pilots and trainings. See <https://www.oecd.org/gov/public-procurement/country-projects/strategic-procurement-estonia/>.

The information on the use of innovative procurement is collected via Estonia's central e-procurement platform Public Procurement Register at <https://riigihanked.riik.ee> already since 2018. Since May 12, 2023 the information is collected in a structured manner via eForms. Public Procurement Register provides an excellent data base for Buyers to take an example and for all stakeholders, including policy makers, to search information or collect statistics.

3.2. Peamised väljakutsed – millised on innovatsioonihangete kasutuselevõtu peamised probleemid?

- Riigihanketöötajate vähene professionaalsus
- Riigihangetega tegelevate töötajate vähene suutlikkus
- Risk või oht, et avaliku sektori hankijad tajuvad suuremaid hankekulusid
- Risk, et pakkumine ei ole turul kättesaadav või et mõned avaliku sektori hankijad tajuvad, et selline oht on olemas
- Ebakorreksete menetluste puhul kohtumenetluse oht
- Innovatsiooni käsitlevate poliitiliste suuniste ja toetuse puudumine
- Innovatsiooni hankeid käsitleva poliitilise strateegia puudumine
- Strateegilise planeerimise puudumine ostjate poolt
- Huvipuudus
- Muud põhjused (kui jah, siis palun selgitage allpool)

Märkige parimad tavad, mille eesmärk on leevendada osutatud probleeme.

kuni 5000 tähemärki

Please see information provided in point 3.1.2.

IX. Konkurentsi tase riigihangetes

1. Kas jälgite oma liikmesriigi riigihangete konkurentsi taset?

Hindamisel tuleks eelkõige arvesse võtta järgmist: üksikpakkumuste osakaal, otselepingute osakaal, tühistatud pakkumiste osakaal

- Jah, konkurentsi taset jälgitakse
- Jah, konkurentsi taset jälgitakse osaliselt (ei ole kõikehõlmav kõigi hanketurgude puhul)
- Ei, konkurentsi taset ei jälgita

Kui vastus eelmisele küsimusele on jaatav, märkige palun, kas konkurentsi tase võrreldes eelmise aruandeperioodiga:

- Suurenenud
- Jäänud muutumatuks
- Vähenes

Kui vastus eelmisele küsimusele on jaatav, esitage palun parimad tavad (nt: sealhulgas kasutatud vahendid, meetodika, näitajad jne)

kuni 5000 tähemärki

The level of competition is monitored in the national public procurement register. The average level of competition during 2018-2020 was 4,11 tenderers per procurement, then during 2021-2023 the level was 3,77 tenderers per procurement. Data is based on national public procurement register and statistics is available here: <https://www.fin.ee/riigihanked-riigiabi-osalused/riigihanked>

2. Kas olete algatanud/täitsite põhjaliku analüüsi konkurentsi puudumise peamiste põhjuste kohta riigihanketurul käesoleval aruandeperioodil?

- Jah, käesoleval aruandeperioodil algatati/lõpetati konkurentsi puudumise peamiste põhjuste põhjalik analüüs
- Ei, käesoleval aruandeperioodil ei algatatud/lõpetatud konkurentsi puudumise peamiste põhjuste põhjalikku analüüsi
- Ei, käesoleval aruandeperioodil ei algatatud/lõpetatud konkurentsi puudumise peamiste põhjuste põhjalikku analüüsi, sest konkurentsi tase on rahuldav

3. Millised on sektorid, mida madal konkurents kõige rohkem puudutab?

Palun loetlege asjaomased sektorid:

kuni 5000 tähemärki

Competition is the lowest (below 2 tenderers per procurement) in the following sectors:
1. Postal and telecommunication services
2. Oil and gas industry services

Palun loetlege muud asjakohased tegurid (nt piirkonnad, piirkonnad, haldustasandi tasand, avaliku sektori hankija liik, kalendriperiood):

kuni 5000 tähemärki

4. Millised on konkurentsi vähenemise peamised põhjused?

- 1. Turu struktuur (nt turu suurus)
- 2. Turu kontsentratsioon asjaomastes sektorites
- 3. Korduv, eriti väike pakkujate arv (kui jah, siis palun täpsustage allpool):
- 4. Eelkõige riigihanketuru vähene atraktiivsus (kui jah, siis palun täpsustage allpool):
- 5. Konkurentsivastased turutavad (kooslused)
- 6. Muud põhjused (kui jah, siis palun täpsustage allpool)

4. Riigihanketuru vähene atraktiivsus, eelkõige:

- Ostjate vähene turuteadlikkus (ebarealistlik nõudlus)
- Riigihangete vajaduste keskpika/pikaajalise planeerimise puudumine
- Ei ole optimaalne lepingumaht (VKEde jaoks liiga suur, mitte-VKEde jaoks liiga väike)
- Keerukad hankedokumendid ja -nõuded
- Avaldamiseks ja pakumise esitamiseks ette nähtud lühike ajavahemik
- Pakumise esitamisega seotud suur halduskoormus
- Ettevõtjate usalduse puudumine õiglaste võiduvõimaluste vastu (nt pettuse-, korrupsiooni-, huvide konflikti ja muude tõsiste rikkumiste kahtlus)
- Piiratud võimalus lepingut muuta
- Ranged lepingutingimused ja karistuste oht
- Suur oht, et makse lükatakse edasi või jäetakse maksmata
- Riigihanked ei ole atraktiivsed

Palun esitage link kõigile avalikult kättesaadavatele dokumentidele, mis on seotud Teie osutatud teemadega:

kuni 5000 tähemärki

X. Täiendav teave

Palun saatke meile mis tahes muu teave, mida soovite jagada:

kuni 5000 tähemärki

Contact

GROW-C2@ec.europa.eu

